№ 48. Sroda 27. Lutego 1861. Rok wydania 51.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł. miesięcznie 1 zł. 75 centów waluty austr. — Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Gmina *Nowe Żuczko* w obwodzie czerniowieckim darowała na podwyższenie dotacyi katolickiej trywialnej szkoły w Sadagórze kapitałową kwotę 400 zł. w. a.

Na to samo przeznaczyła izraelicka gmina Sadagóry roczna kwotę 80 zł. w. a., tak iż uposażenie nadmienionej szkoły wynosić będzie nadal 221 zł. w. a.

Godne uznania te ofiary ku rozszerzeniu nauki między wiejskim ludem podaje c. k. galicyjskie namiestnictwo do wiadomości powszechnej. Lwów 31. stycznia 1861.

Sprawy krajowe.

(Sejm węgierski. — Nauka krajowych języków w Czechach.)

Wiedeń, 24. lutego. *Gazeta wiedeńska* pisze: powołanie sejmu węgierskiego do Budy jest nowym krokiem do zupełnej reorganizacyi kraju. Na sejmie tym wniesione będą pod obrady sprawy wielkiej wagi. Sejm będzie otwarty uroczystością koronacyi, która to ceremonia według starodawnej tradycyi przenosi na uświęconą głowę królewską najwyższe władze politycznego życia, po tem nastąpi wybór palatyna, pośrednika pomiędzy Królem a reprezentantami narodu, wreszcie obrady najważniejszych praw, które mają utrwalić na zawsze błogosławiona dla Węgrów przyszłość. Jego ces. Mość raczy obradom tego sejmu przewodniczyć w własnej osobie, i dodać tem pamiętnemu zgromadzeniu większej świetności, a trwalszej rękojmi jego uchwałom.

Król Węgier wypłaca swoją powinność. Kraj i naród pójdzie za tym wzniosłym przykładem.

— Ordynaryat biskupi w Budweis chcąc przeprowadzić równouprawnienie obydwu języków krajowych w szkołach, wydał następujące normy pod surową odpowiedzialnością wikaryatów:

1. Językiem wykładowym ma być zawsze ten, w jakim kaznodzieje miewają kazanie po kościołach.

2. W gminach, gdzie według narodowości na przemian w obu językach krajowych miewane są kazania, mają także i w szkole być uwzględnione obydwa języki krajowe. Większa liczba dzieci w tej szkole rozstrzyga, który język ma mieć w szkole przewagę.

3. W miejscach, gdzie tego wymagają stosunki społeczne, a mianowicie w szkołach miejskich i w głównych, uwzględnić należy życzeniu rodziców.

4. W wiejskich szkółkach czeskich mają się odbywać nauki wyłącznie po czesku, a naukę języka niemieckiego zostawić w godzinach prywatnych.

Ameryka.

(Sprawa unii.)

Nowy Jork, 1. lutego. W Washingtonie doręczył wczoraj pan Seward podaną ztąd petycyę, która sprzyja przyjęciu rezolucyi zmierzającej do załatwienia zachodzących niesnasek na zasadzie planu państw pogranicznych. Seward miał ważną mowę, a senatorowie z obu stron izby brali udział w dyskusyi. Z słów Sewarda wyprowadzają wniosek, że nowy rząd, w przypadku jeżeli nie przyjdzie do skutku spokojne rozwiązanie, zamyśla naprzeciw południowi użyć przemocy. W Charlestonie panuje spokojność. W Kalifornii opinia publiczna sprzyja stanowczo unii. Tamtejszemu zgromadzeniu prawodawczemu po 72 balotażach jeszcze nie udało się obrać prezydenta. Publiczne władze Luzyany zajęły w posiadłość mennicę i dom celny w Nowym Orleanie. Urzędników federacyjnych zostawiono na teraz na ich stanowiskach. Wielki sąd przysięgłych wydał wczoraj wyrok, że panom Floyd, Russell i Bailly należy za defraudacyę proces wytoczyć.

Według wiadomości z Washingtonu z dnia 1. lutego, mr. Seward, przyszły pierwszy minister i naczelnik nowego republikańskiego rządu oświadczył, że przyszły prezydent Lincoln postanowił użyć przemocy przeciw południowi, jeżeliby spokojne załatwienie sprawy niepodobnem się okazało.

Hiszpania.

(Wiadomości bieżące.)

Madryt, 16. lutego. Dziennikarstwo zajmuje się mocno modyfikacyami w ministeryum. Dzienniki ministeryalne sądzą, że pan Zabala wystąpi z gabinetu. — Jenerał O'Donnel, lubo już zdrowszy nie bywa jeszcze na posiedzeniach ministrów. Większość ministeryalna wynosiła wczoraj na kongresie 102 głosów.

Madryt, 18. lutego. Rada ministeryalna zgadza się zupełnie względem wszystkich kwestyi politycznych. Rząd i komisya za porozumieniem się odwołały trzeci artykuł ustawy względem gubernatorów prowincyalnych.

Anglia.

(Nowiny dworu. - Agitacya parlamentarna. — Budżet wojskowy. — Stosunki kolonialne.)

Londyn, 21. lutego. Królowa przyjmowała wczoraj po raz drugi w pałacu St. James. Ciało dyplomatyczne było dość licznie reprezentowane, i przedstawiano Jej Mości Królowej 104 panów.

— Lubo rząd nie chce na tej sesyi zajmować się bilem reformy, przecież nie próżnują zwolennicy reformy, i dzisiaj ma się rozpocząć walka w parlamencie. Locke King wnosi swój dawniejszy projekt rozszerzenia prawa głosowania w hrabstwach Anglii, i Walii, Warner wniesie jako poprawkę, ażeby kwestyę reprezentacyi ludu poruczyć osobnemu wydziałowi a Derby Griffith wystąpi z następującą rezolucyą:

„Zważywszy, że proponowany bil dąży do tego, czego osiągnienie w istocie równałoby się przyjęciu zasady, potąd uważanej za sprzeciwiając się duchowi naszej konstytucyi parlamentarnej, t. j. zasadzie jednostajności prawa głosowania w hrabstwach i miastach, nie należy ustanawiać niższego census dla hrabstw, jak 20 funtów szterlingów.“

— Kosztorysy dla armii na r. 1860—62 wynoszą 14,606.751 funt. szterl., z których jednak tylko 12,493.943 funtów obliczone są na stan czynny; reszta idzie na pensye, żołd i inne podobne wydatki. Ogółowa suma jest o 185.795 funt. mniejsza, niż suma na rok 1860-61, mająca się przyzwolić liczba żołnierzy o 146.044 ludzi, jest o kilka set mniejsza, niż przeszłego roku.

— Z Kolonii złotej Wiktoryi donoszą znów o zmianie urzędników. Ci, którzy ustąpili nie umieli sobie dać rady z nowemi przeobrażeniami wszystkich stosunków w kolonii i z całym nowym stanem rzeczy. Produkcya złota według raportów urzędowych zmniejszyła się w roku 1859 z 12 milionów ft. szt. jak zwykle na 9 milionów, chociaż 139.000 robotników pracowało w kopalniach i było w ruchu 8000 maszyn. Wypada zatem na jednego robotnika nie więcej jak 65 ft. szt. W roku 1860 okazał się rezultat jeszcze daleko mniejszy. Dochody kolonii uszczupliły się, osadników nie przybywa, przywóz jest większy od wywozu, bankructwa mnożą się, płaca robotników zniżona, zaufanie publiczne upadło całkowicie. Bogata kolonia jest widocznie w epoce przeobrażenia, ludność szukająca potąd złota zaczyna się zwracać do rolnictwa i przemysłu. Lecz niedostateczność prawodawstwa i to że uprzywilejowani właściciele posiadają w swem ręku większą część ziemi przeszło 30 milionów morgów, powiększa jeszcze ogólne zamieszanie. Cierpi natem najwięcej uboga, pracująca klasa, — są to po największej części Niemcy — nędza ich jest wielka. Rząd przeznaczył 100.000 ft. szt. dla nowych osadników, aby pomnożyć ludność kolonii.

(Posiedzenie parlamentu z dnia 19. lutego.)

W *izbie wyższej* lord Grey wnosi aby złożyć Królowej JMc. adres z prośbą ażeby przedłożone były izbie depesze ściągające się do wyprawy wysłanej jak słychać w górę Yang-tse-kiang. Korzysta zarazem z tej sposobności i zwraca uwagę izby na przedłożone już akta ściągające się do wyprawy chińskiej. Mowca przechodzi pokrótce dzieje handlu angielskiego z Chinami aż do wojny, sprowadzonej zatargami o handel opium. Wojna ta zakończyła się traktatem, według zdania mowcy bardzo korzystnym dla Angli, a którego warunków wiernie dochowywał rząd chiński; lecz naruszyli je sami Anglicy. Zamiast przytłumić handel opium, Anglicy sami go jeszcze popierali, a co więcej dali początek daleko jeszcze gorszemu handlowi, mianowicie zaprowadzili wywóz Kuliów, co ni-

czem innem nie jest; jak tylko maskowanym handlem niewolnikami. Te nadużycia, do czego w wielkiej części przyczyniła się także przedajność chińskich urzędników, doprowadziły do następstw, których wstydziliby się byli Anglicy, gdyby byli mieli do czynienia z narodem cywilizowanym. Wreście uczciwi nawet ludzie, którzy w najlepszych zamiarach prowadzić handel w Chinach, tam przybyli, dali się uwieść złym przykładom. Honor handlu angielskiego wielce na tem ucierpiał i cierpi. Lord Grey dowodzi następnie, że polityka angielska w sprawie chińskiej, jest bardzo szkodliwą dla finansów angielskich, iż obecny stan anarchyi i rokoszu w Chinach, tamujący wszelki obrót handlowy i komunikacye wewnątrz państwa, przemytnictwo i korsarstwo na chińskich wybrzeżach datują się od pokoju w Nankinie, i od czasu wojny o opium. Traktat nowo zawarty w Pekinie jest również wstecznym krokiem, i pociągnie za sobą także podobne skutki. Po ukończeniu wojny o opium żądano od Chin wynagrodzenia kosztów tylko 3,000.000 funt. szt. kiedy zasoby materyalne Chin nie były jeszcze wyczerpane, a dziś po tak strasznej wojnie, i zaburzeniach tyle lat trwających, wymuszono 5,000.000 funt. szt. Jakże zdoła rząd chiński wypłacić tę tak ogromną sumę, jeżeli całe państwo nie ma runąć ostatecznie?.. Skutek bardzo niepomyślny chociażby go uważać jedynie ze stanowiska samolubnego własnej korzyści. Wyprawa w górę Yang-tse-kiang ma być podjęta w zamiarze stłumić rokosz. Tym sposobem stara się rząd angielski zaradzić złemu, które zaszczepił sam własnem swem postępowaniem. Lecz i tego nie zdoła dokazać jeżeli nie postawi w Chinach silnej armii i nie będzie jej tam dłuższy czas stale utrzymywać. Traktat lorda Elgina zawiera w sobie zarody nowych nieporozumień na przyszłość, a nawet czego się obawiać należy, nowych wojen. Ubolewać potrzeba, że wprzód nim postanowiono działać spólnie z Francyą nie postarano się przekonać, czy pretensye Francyi są słuszne lub nie?...

Lord Woodehouse odpowiada, że nic nie stoi na przeszkodzie przedłożyć izbie żądane dokumenta. Wyprawa w górę Yang-tse-kiang jest przedsięwzięta w zamiarach czysto handlowych, a nie aby przytłumić rokosz. Zdanie lorda Greya co do traktatu zawartego w Nankinie jest przesadne. Co do wywozu Kulisów, zgadza się zupełnie z tem, że obowiązkiem jest wszystkich rządów położyć koniec temu nadużyciu; lecz największą niesprawiedliwość czyni rządowi angielskiemu ten kto utrzymuje, że rząd popierał ten handel. Przeciwnie rząd angielski wszelkich używał środków aby mu położyć tamę. Lord Grey znajduje wszystkiemu coś zarzucić, lecz nigdy nie podaje środków, aby skutecznie zapobiedz złemu, na które się oburza. Rząd nie ma zamiaru mieszać się w wewnętrzne zatargi Chin, lecz chodzi mu jedynie o to aby bronić praw własnych, gdyby były zagrożone. Spodziewa się, że centralny rząd chiński będzie nadzorował jak należy czynności rządów prowincyonalnych.

Lord Ellenborough wyraża się w tym samym duchu co lord Grey. Różni się tylko w tem, że pochwala wyprawę na Yang-tse-kiang, iż Anglicy zetknąwszy się raz z rokoszanami, będą zmuszeni przyłożyć się do tego aby stłumić rokosz, dodadzą siły państwu chińskiemu, wzmocnią jego posady, a tem samem ożywią z wielką korzyścią dla Anglii, dzisiaj upadły i uspiony handel. — Wniosek przyjęto.

Francya.

(Konferencya syryjska. — Wiadomości bieżące. — Posiedzenie ciała prawodawczego. — Obóz pod Tuluzą. — Powrót barona Gros. — Doniesienia z Kochinchiny i Syryi. — Podróż Wicekróla Egiptu.)

Paryż, 21. lutego. Dla przedłużanej dotąd nieobecności nuncyusza apostolskiego w Paryżu ma książę Gramont wyjechać z Rzymu za urlopem, a poźniej uda się p. Delacour w misyi do stolicy papieskiej ale nie w charakterze urzędowym.

— *Ami de la Religion* oznajmia, że wkrótce już wyjdzie list biskupa orleańskiego do pana La Guerroniéra, jako odpowiedź na broszurę „Rzym, Francya i Włochy.“

— Syryjska konferencya w Paryżu zgodziła się na posiedzeniu z 19. b. m. tylko na zasadę przedłużenia okupacyi Syryi, nieoznaczając jednak czasu, jak długo ma trwać jeszcze; pełnomocnicy chcą w tym względzie zasiągnąć instrukcyi swoich rządów, zaczem niemożna przed ośmiu dniami spodziewać się drugiego posiedzenia. Reprezentant Turcyi protestował dobitnie przeciw wszelkiemu przedłużeniu; inni członkowie konferencyi mieli oświadczyć się tylko za przedłużeniem okupacyi na dwa do trzech miesięcy.

— Na wczorajszem posiedzeniu ciała prawodawczego przedłożył prezydent doręczony sobie od ministra stanu projekt ustawy, ażeby dodatki do dzienników, zawierające jedynie sprawozdania parlamentarne wolne były od opłaty stemplowej i pocztowej. Deputowany Darmion proponował, zważywszy, że sprawa nagła, ażeby nie naradzać się wprzódy w tajnym komitecie. Tymczasem rozporządził prezydent za przyzwoleniem zgromadzenia, ażeby jutro była narada komitetu a niezwłocznie potem ażeby przystąpić do wyborów komisyi. Na porządku dziennym głównie było rozpoznanie wyboru górno-saubaudzkich deputowanych.

— *Gazette des Tribunaux* donosi: „Pan Mirès został przyaresztowany w wykonaniu mandatu sędzi indagacyjnego pana Daniel. Za nadużycie zaufania zawieziono go do Mazas. — Finansowy wypadek ten pociągnął już za sobą bankructwa kilku znakomitych domów w Marsylii. Hrabia Germiny przedłożył Cesarzowi pierwsze sprawozdanie względem powszechnej sytuacyi *Caisse des chemins de fer.* Na rozkaz hrabi Germiny dla ułożenia inwentarza zastanowiono tymczasem wypłaty towarzystwa. — Wicehrabia Richemont, jeden z administracyjnych radców Mirèsa umarł nagle, jak donosi *Monitor*, na apoplexye *(apoplexie foudroyante.)* Książę Polignac. zięć Mirésa. dotąd ordynansowy oficer Cesarza, udaje się z powrotem do pułku artyleryi, w którym jest kapitanem.“ — Scribe umarł.

— *Journal de Toulouse* przynosi następującą wiadomość: W okręgu szóstego wielkiego korpusu armii będzie założony obóz, w tym względzie nakazał burmistrz Tuluzy przygotowania w okolicy miasta. Przestrzeń obozu obliczono na 1800 hektarów.

— Francuski pełnomocnik w Chinach, baron Gros, jest na d. 28. b. m. spodziewany w Suez, zkąd jak najspieszniej udaje sie do Paryża.

— Ostatnie wiadomości z Kochinchiny donoszą o srogiem prześladowaniu chrześcian i dowodzą, że wcale nie jest jak sądzono, ustalone bezpieczeństwo i wolność misyonarzy.

— *Pays* pisze: Chrześciański szeik w Libanie, Ganem Hanem, którego propozycye przymierza odrzucił wojskowy Basza, odjechał z posady francuskiego konzula Outrey, pod eskortą algierskiej jazdy Abdelkadera z listami do francuskiego jenerała naczelnego do Bejrutu. Będzie mógł dać użyteczne wyjaśnienia względem organizacyi Hauranu, gdzie się nieprzyjaciel oszańcował.

— Depesza z Alexandryi donosi, że wicekról Egiptu stanął już w Medynie; w Mece przysposabiają świetne dla niego przyjęcie.

(Akta dyplomatyczne.)

Depesza pana Thouvenela do księcia Montebello odpowiada na poprzedzającą depeszę księcia Gorczakowa i na załączone do niej pisma z Wiednia i Berlina. Pan Thouvenel odpowiada na wszystkie wątpliwości i sprostowania ściągające się do jego memorandum, że cesarska polityka jedynie napad Piemontanów na Wenecyę, uważa za podstawę już teraz zrobionego planu, jak ma dalej postępować. Jakieby mogło być inne tłumaczenie, w to się zapuszczać nie może, ani oświadczać, jak na przypadek wystąpi. Jeżeli pan Thouvenel mówił o powstrzymaniu się Niemczy jako o jednym z warunków powstrzymania się Francyi (na przypadek wojny przez Piemont rozpoczętej), to nie uważał ostrożności, których związkowi niemieckiemu wypada chwycić się dla własnego bezpieczeństwa, za udział w krokach nieprzyjacielskich, a dopóki podobne postępowanie nie będzie na sobie nosiło wybitnej cechy pomocy udzielonej jednej z stron wojujących, dopóty nie będzie zamiarem Francyi, szukać powodu do wyjścia ze swojej własnej neutralności.

Szóstym aktem jest depesza pana Thouvenela do margrabiego de Moustier i ściąga się podobnież do pisma hrabiego Rechberga, które przysłała Rosya. Wszelki ogólny układ na kongresie, lub po za kongresem, któryby przyniósł z sobą dyplomatyczną interwencyę, napotkałby niezwalczone trudności z powodu rozmaitości zdań, jakie rządy mają o zasadzie. Uroczyste oświadczenie się czterech mocarstw względem sprawy włoskiej, byłoby przez Anglię kategorycznie odrzucone, a nic w tem położeniu rzeczy nie upoważnia Francyi samej do dawania takiego oświadczenia się. Napływ stosunków sprowadzi poźniej jedność mocarstw, która teraz jest jeszcze niepodobną.

Akt ostatni wychodzi znowu od pana Thouvenela do margrabiego Moustier i uwiadamia go, jaką rozmowę pan Thouvenel miał z księciem Metternichem względem doniesień hrabiego Rechberga. Uznaje, że Austrya widzi ze swojej strony niemożność zawiązania w tej chwili jedności pomiędzy mocarstwami, a pan Thouvenel znajduje w tem dowód, że dwór wiedeński nic takiego uczynić nie zamierza, coby powiększyło teraźniejsze zawikłania.

Włochy.

(Mowa tronowa Króla Emanuela. — Wiadomości bieżące.)

Sardynia. Mowa tronowa Króla Wiktora Emanuela, pisze *Gaz. wied.*, jest wiernem odbiciem tych czynów i słów, których Europa przywykła już oczekiwać ze strony Piemontu. Mowa ta wyraża się z niezupełną radością o Włoszech jeszcze nie dosyć wolnych, nie całkiem zjednoczonych. Odwołanie posła francuskiego z Turynu stara się wystawić jako rzecz jedynie etykiety, a natomiast etykietę przyjęcia posła sardyńskiego w Berlinie podnosi do znaczenia czynu politycznego, wyprowadza ztąd sympatyę zasad, co właściwie mogło by się ściągać tylko do pana Vinke i jego stronnictwa. Uczy wreszcie czekać w porę i działać w porę.

Ostatnie to wyrażenie jest zrozumiałe, i lubo mowę tę z wielu stron uważają za bardzo pokojową, przecież *Opinione*, dziennik któremu w tym względzie nie można odmówić kompetencyi, zupełnie przeciwne wyciąga wnioski ze słów mowy tronowej. Widzi się słowy temi ośmieloną wyznać, że wówczas może być tylko mowa o układach z Rzymem, jeżeli Papież zechce zrzec się stanowczo swej swieckiej władzy.

Neapol. Jak donosi *Giornale di Verona*, wysłał Król Franciszek na krótki czas przed kapitulacyą Gaety następujący telegram do hrabiego Trapani do Rzymu:

„Opuszczony od wszystkich mocarstw, patrzę z każdym dniem na zgon moich wiernych, i mam dręczącą pewność, że śmiertelność wzmaga się ciągle. Kapitulowałem. Przyszlej mi trzy powozy do Terraciny. *Franciszek.*“

Niemce.

(Rozporzędzenie w sprawach armii w Prusiech. — Czynności sejmu berlińskiego.)

Rozporządzeniem królewskim danem w Berlinie pod dn. 18. stycznia postanowiono, że rozkazów dziennych do armii, równie

jak rozkazów Jego król. Mości w rzeczach służby lub w sprawach osobowych, nie będzie na przyszłość kontrasygnować minister wojny, a to iż postępowanie używane potąd okazało się wielce niedogodnem podczs ostatniego zmobilizowania armii, co w razie wybuchu wojny dałoby się jeszcze uczuć daleko więcej.

— *Neue Preus. Ztg.* pisze: Minister spraw wewnętrznych wkrótce ma wnieść na sejmie projekt regulaminu obwodów, który w gruncie rzeczy jest ten sam, co był przedłożony roku zeszłego w izbie deputowanych. Słychać także, że rząd przygotował i chce przedłożyć jeszcze w ciągu sesyi teraźniejszego sejmu ustawę, która na mocy 104 artykułu konstytucyi ma oznaczyć organizacyę i kompetencyę wyższej izby obrachunkowej. Na koniec będzie sejmowi przedłożony projekt ustawy o pensyach.

Rosya.

(Przepisy rekrutacyjne.)

Według Gazety senackiej zaszły w regulaminie rekrutów zmiany, które w przyszłym poborze rekrutów przy losowaniu synów jedynaków mają stanowić ten przepis, że starsi, którzy przekroczyli wiek konskrybcyjny, chociaż jeszcze wcale nie losowali, będą od losowania wyłączeni. Rekrutom nie po formie asenterowanym będzie przysłużać prawo, po dziesięcioletniej służbie wystąpić z wojska z przywilejem wysłużonego żołnierza.

Turcya.

(Przesilenie finansowe. — Wiadomości bieżące. — Domowe stosunki.)

Konstantynopol, 13. lutego. Na wiadomość z Paryża, że nie chcą się układać z ministrem finansów, ogarnął giełdę wielki przestrach. Wexle poszły nadzwyczaj w górę, angielski funt z 130 na 150, turecki z 115 na 135 piastrów. Fuad Basza żąda 10 mil. piastrów na indemnizacyę dla Damaszku i dla Maronitów. Porta widząc wyczerpane swoje zasiłki, podaje na licytacyę kopalnie miedzi i pozwala licytować je także cudzoziemcom. — W odpowiedź na notę rosyjską oświadczyła, że nie jest za konferencyą posłów, gdyż to uwłaczałoby jej niezawisłości. Wkrótce będzie ogłoszony memoryał, który zapowiada przyszłe reformy i dowodzi, że Porta ma najlepsze chęci.

— *Journal de Constantinople* zaprzeczył już raz podanej w *La Presse* wieści, jakoby znowu w dwóch chrześciańskich osadach w Syryi krwawe zaszły wypadki, zapewniając, że nie otrzymał w tej mierze żadnych wiadomości. Obecnie znowu powtarza i ogłasza tę wiadomość za wymysł, „chcąc jedynie podać Turcyę w pogardę Europy.“

„Musimy od czasu do czasu, mówi dalej, zwracać uwagę na podobne zabiegi zaciętych Turcyi nieprzyjaciół, którzy spotwarzają wschód podniecając polityczne i religijne namiętności i siłą się zaszczepić w Turcyi zaród rewolucyi na Europę, ażeby uskutecznić swoje plany zniszczenia. Tego rodzaju intrygi zdają się podawać sobie ręce ze wszystkich okolic Turcyi, ale widoki ludów Sułtana nie mają z niemi nic spólnego.

Skutki inspekcyjnej podróży wielkiego Wezyra były zbyt jasne i pomyślne, by się nie stały przedmiotem osobnych zaczepek nieprzyjaciół tureckiego państwa, zaczepek, których jednak bezzasadność pokazała się wkrótce. Do nich należy między innemi ogłoszona w *Nordzie*, w *Opinione* i w *Siecle* petycya dwiestu osad, do obcych konzulów w Belgradzie. Ale wkrótce odkryła wysoka Porta, że petycya podrobiona. Kto takich używa środków by podkopać zaufanie państwa, ten uznaje jego żywotność i potęgę i ułatwia mu zwycięstwo w obec opinii publicznej.

Azya.

(Doniesienia z Hongkongu.)

Gazeta wiedeńska przytacza następujący ustęp z korespondencyi w „Monde“ z Hongkongu z dnia 30. grudnia:

Z Chin wyprawiono dwieście żołnierzy, ażeby wzmocnić francuską załogę w Sajgunie. Niedawno temu zamordowali w okolicy żołnierze Tu-Duca francuskiego kapitana. Taki jest stan rzeczy w Kochinchinie. Po ukończeniu wojny chińskiej, i gdy Anglia wyprawiła swoje okręta wojenne i wojska na krańce wschodu, ażeby uśmierzyć powstanie na Nowej Zelandyi, stoi nasza armia bezczynnie w chińskich portach. Być może, że nasi jenerałowie oczekują instrukcyi z Paryża. Jeśli rząd francuski wyda rozkaz do ważnej expedycyi, podobna do prawdy, że wojsko nasze nie odejdzie do Sajgunu, ale do Hué, miasta słołecznego.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Peszt, 25go lutego, w południe. Dziś w nocy zaczepiła banda uliczników w ulicy królewskiej patrol wojskowej straży policyjnej i znieważyła gwizdaniem i kamieniami. Jeden ze straży, oburzony tą zuchwałością i najbardziej zagrożony pociskami użył broni palnej i zranił pewnego kelnera w ramię.

Turyn, 23. lutego. Dzisiejsza *Opinione* oświadcza z upoważnienia: Ponieważ rozeszła się pogłoska, jakoby Breve kuryi rzymskiej upoważniało „znanego księdza“ Ballariniego sprawować biskupią jurysdykcyę w Medyolanie, przeto rozporządził niezwłocznie rząd królewski, ażeby wytoczono każdemu proces kryminalny, ktokolwiek zechciałby robić użytek z tego breve.

Bononia, 22. lutego. *Monitore* zapewnia, że rzymskie towarzystwo kolei żelaźnej nie miało żadnych stosunków z Miresem i że procenta jego są zabezpieczone.

Medyolan, 24. lutego. Dzisiejszej *Perseveranzie* piszą z Messyny: Wezwanie jenerała Chiaprery do kapitulacyi oburzyło tak dalece załogę, że zrobiła demonstracyę, zapalając lonty i nadstawiając działa.

Rzym, 22. lutego. *Giornale di Roma* oświadcza, że rząd papieski odpiera odpowiedzialność, jaką składa na niego broszura La Gueroniéra, dodając, że broszura ta napisana z równemi wybiegami jak poprzednie; papieska alokucya ze stycznia 1860, depesza Antonellego do nuncyusza Sacconiego z 29. lutego 1860 i dalsze alokucye dowiodły dostatecznie, na kogo spada odpowiedzialność za pożałowania godne wypadki.

Hamburg, 25. lutego. Do *Hamburger Nachrichten* piszą z Kopenhagi pod dniem 24. b. m.: W sferach urzędowych potwierdzają, że rząd ma zamiar przekształcić radę państwa w dwie izby. Członków pierwszej izby mianować będzie Król, do drugiej będą wybierani na obszernej podstawie.

Mieszkańce Holsztynu mają otrzymać wszelkie swobody w sprawach wewnętrznych. Zapewniają, także, że prawo wyborcze dla stanów holsztyńskich ma być zupełnie nieograniczone.

Petersburg, 21go lutego. *Journal de St. Petersbourg* ogłasza depeszę księcia Gorczakowa do rosyjskiego posła w Paryżu hrabi Kisselewa, która upoważnia posła brać udział w konferencyach w sprawie syryjskiej. Depesza powiada: Będziemy popierać przedłużenie okupacyi francuskiej. Jeśliby konferencya uważała za rzecz potrzebną wzmocnić siły zbrojne Francyi wojskami innych mocarstw nie będziesz pan sprzeciwiać się temu.

Washington, 13. lutego. Przed formalnem ogłoszeniem południowej konfederacyi nieobawiają się tu żadnych zatargów. Skoncentrowały się znaczne siły zbrojne i stoją w pogotowiu, by każdej chwili wyruszyć na Charleston.

Wiadomości handlowe.

Lwów, 26. lutego. Na wczorajszy targ przypędzono tylko 85 sztuk bydła rzeźnego, mianowicie z Kamionki 20 wołów, z Krzywczyc 2 stada po 30 i 16 sztuk, z Rozdołu 7 a z Bóbrki 12 sztuk. Z tej liczby sprzedano - jak nam donoszą — na targu 71 sztuk na potrzeb miasta i płacono za woła, mogącego ważyć 315 ℔ mięsa i 46 ℔ łoju, 65 zł.; sztuka zaś, którą szacowano na 370 ℔ mięsa i 70 ℔ łoju, kosztowała 82 zł. w. a.

Zestawienie przeciętnych cen czterech głównych gatunków zboża i innych artykułów, jakie były w pierwszej połowie lutego 1861 na targach w obwodzie lwowskim, brzeżańskim, przemyskim, rzeszowskim, stanisławowskim i żółkiewskim.

	Obwód											
	Lwów		Brzeżany		Przemyśl		Rzeszów		Stanisławów		Żółkiew	
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.
	waluty austryackiej											
Mec pszenicy . . .	5	23	4	72	5	75	5	89	4	34	5	46
„ żyta . . .	3	75	3	9	4	20	4	10	3	6	3	72
„ jęczmienia .	2	55	2	11	3	.	3	3	2	27	2	67
„ owsa . . .	1	33	1	12	1	64	1	66	1	27	1	53
„ hreczki . .	3	13	2	29	3	6	3	38	2	34	2	71
„ kukurudzy .	.	.	3	.	.	.	.	.	2	77	.	.
„ kartofli . .	1	50	1	3	1	52	1	54	1	24	1	20
Cetnar siana . . .	.	93	1	12	1	12	1	16	1	4	1	19
„ wełny . . .	.	.	45	.	150	.	.	.	55	50	105	.
„ nasienia konicza	.	.	.	.	30	.	.	.	36	.	.	.
Sąg drzewa twardego	9	.	6	9	8	20	7	42	6	65	6	11
„ „ miękkiego	6	20	4	66	6	42	5	63	4	90	4	76
Funt mięsa wołowego	.	$11\frac{1}{4}$	.	11	.	$12\frac{1}{4}$	.	$12\frac{1}{4}$	.	$9\frac{3}{4}$	.	10
Mas okowity . . .	.	75	.	59	.	74	.	89	.	52	.	57

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 26. lutego.

Hotel rosyjski: PP. Hr. Gołuchowski Art., z Łoniacza. — Młodecki Kaz., ces. ros. rotmistrz, z Brodów. — Korzeniowski Alex., Machrowa.

Hotel europejski: Sobolewski Stan., z Draganówki. — Osmulski Wład., z Władypołgościa.

Hotel angielski: Romaszkan Karol, z Popielnik. — Agopsowicz Antoni, ze Stanisławowa.

Do domu nr. 179²/₄: Hermann Łucyan, z Rzepniowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 26. lutego.

PP. Radziejowski Edw., do Dzikowiec. — Komorowski Kaz., do Rosyi. — Hr. Lanckoroński Teod., do Poddubiec. — Hoppen Mar., do Kozłowa.

TEATR.

Dziś na scenie polskiej: „**Majątek albo imię**,“ komedya w 5 aktach Józefa Korzeniowskiego.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 25. lutego 1861.

Pora	Barometr w mierże parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	327‴46	+ 2.4	91.5	południowy sł.	pochmurno
2. god. po poł.	328 33	+ 7.6	75.9	„ „	„
10. god. wiecz.	329.24	+ 3.9	92 9	„ „	„

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 26. lutego.

Z pożyczki narod. po 5% za 100 złr. 77.20. Metaliki po 5% za 100 zł 65.25; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.— Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.— ; Węgier —.— . Galicyi —.— ; Bukowiny —.— ; Akcye Banku narodowego sztuka 735.— ; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 169.10; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

Wexlowy. Srebro za 100 zł. połudn. niemieck. waluty —.—. Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 145.—. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr. —.—.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6 89, dukaty ces. pełnej wagi —.—. korony —.—, półkorony —.—. Srebro 145.—.

Kurs lwowski.

Dnia 26. lutego.

		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	6	79	6	86
Dukat cesarski	„ „	6	83	6	90
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	11	85	11	97
Rubel srebrny rosyjski	„ „	2	29	2	31
Talar pruski	„ „	2	15	2	19
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	82	40	83	20
„ „ „ m. k. za 100 złr.	bez kuponów	86	63	87	46
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	—	—	—	—
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	62	73	63	34
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	76	25	77	25

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 23. lutego.

1. Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	60.50	60.75
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	76 70	76.90
Z pożyczki narod. z proc. od kwiet. do paźd. po 5%	76 80	77.—
Z r. 1851, ser. B. po 5%	—.—	—.—
Metaliki po 5%	65 —	65.25
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	65 50	65.75
dtto. „ 4½%	57 50	58.—
dtto. „ 4%	51 50	52.—
dtto. „ 3%	37 50	38 50
dtto. „ 2½%	34.—	35.—
dtto. „ 1%	13 10	13 20
Przez. do wylos. z r. 1839	109.50	110.—
„ 1854	86 50	87 —
„ 1860	81 60	81.80
Przeznaczone do losowan. z r. 1860 po 100 zł.	83.25	83.50
Renty Como po 42 lir. aus.	15.50	16.—
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	63.—	64.—
„ „ 4½%	55.—	56 —
„ „ 4%	50.—	50.50
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3½%	44.—	45.—
„ 3%	—.—	44.50
„ 2½%	43.—	44.—
„ 2¼%	—.—	38.50
„ 2%	—.—	35.50
„ 1¾%	—.—	32.50
dtto. z procent za granicą „ 5%	63.—	64 —
„ 4½%	55 —	56 —
„ 4%	49.—	50.—
B. Krajów koronnych		
Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.: Niższej Austryi	85 —	85 50
Wyż. Aust. i Salb	86.50	86 75
Czech	90.—	90.50
Morawii	85 50	86.—
Szląska	85.—	85 50
Styryi	86.—	86.50
Tyrolu	97.—	99.—
Kar., Krainy i Wyb.	88.—	89.—
Węgier	66 50	67 50
Obl. ind. po 5 proc. za 100 zł.: Ban. Tem., Kroacyi i Slawonii	64 —	65.—
Galicyi	62 75	63.40
Siedmiogr. i Bukow.	61 75	62.50
Lom. wen. poż. z r. 1850	—.—	—.—
Wen. pożyczka z r. 1859	88.—	88 50
Dług Tyrolu, Dług Salcburga, Dług Krainy po 5%	63.—	64.—
„ 4%	49.—	50.—
„ 3½%	43.50	44.—
„ 3%	36.—	36.50
„ 2½%	31.—	31.50
„ 2%	25.50	26.—
„ 1¾%	23.50	24.—

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
po 3% za 100 zł.	20.—	21.—
„ 2½% za 100 zł.	17.—	18.—
„ 2¼% za 100 zł.	16.—	17.—
„ 2% za 100 zł.	14.—	15.—
„ 1¾% za 100 zł.	11.—	12.—

3. Akcye.

	pien.	towar.
Banku nar.	731.—	732 —
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	166 50	166 60
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	562 —	564 —
Półn. kolei po 1000 zł. m. k.	2146	2147.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	289 —	289.50
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł.	186.50	187.—
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	108 50	109 —
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	147.—
Połud. kolei państ., lomb.-wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 140 zł. (70%)	190.—	191.—
Kol. Kar. Lud. po 200 zł. m. k. z wpł. po 120 zł. (60%)	164 75	165 25
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	22.—	24.—
dtto. II. emis. po 200 zł. m. k	60.—	65.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	665.—	—.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	138.—	140 —
Kol. Bern. Ross. po 200 zł. dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k.	—.—	200.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	115.—	117.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	411.—	413.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	155.—	190.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	390.—	395.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500 zł. m. k.	375.—	380.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k.	—.—	—.—

4. Listy zastawne.

	pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon. 6let. po 5%	102. —	102 50
10 „ 5%	97 50	98.50
przeznacz. do los. po 5%	91.—	91 25
Banku narodowego w wal. austr. na 12 m. 5% za 100 zł.	99.50	100.—
przez. do los. po 5%	86.75	87 25
Gal. Tow. kred. po 4%	88.—	—.—

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	96.75	97.—
detto detto w srebrze uproc za 100 zł. w. a.	105 75	106 —
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	150.—	150 50
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	97.75	98.—
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	144.—	145.—
Kol. Gloggn. za 100 zł.	79.50	80.—
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	97.50	—.—
Lloyda za 100 zł.	80.—	81.—

6. Losy.

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	112 50	113 —
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	99.50	100.—
Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a.	125.—	126.—
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	37.75	38.25
Esterhazego po 40 zł. m. k.	91.—	92 —
Salma „ 40 „ „	36.—	36 50
Palfiego „ 40 „ „	37.50	38 —
Clarego „ 40 „ „	35 25	35 75
St. Genois „ 40 „ „	35 75	36.25
Windischgrätza 20 zł. „	21.—	21.50
Waldsteina 20 „ „	24.50	25.—
Keglevicha 10 „ „	15.50	16.—

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	—.—	—.—
Augsburg za 100 zł. w. p.-n.	125 75	126.—
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	126 —	126.—
Genua za 100 lir. piem.	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B.	111.—	111.25
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	—.—
Londyn za 10 ft. szt	147 30	148 25
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.—
Medyolan za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Marsylia za 100 fr.	—.—	—.—
Paryż za 100 fr.	58 50	58.65
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
(31 dni po ukazaniu.)		
Bukareszt za 100 piast. woł.	—.—	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

w przecięciu w w. a.

Dukaty ces. men.	7 zł.	— c.
dtto. pełnej wagi	6 „	90 „
Korona	20 „	30 „
20frankówka	11 „	81 „
Rosyjski impery.	12 „	10 „
Talar związkowy	2 „	20½ „
Srebro	146 zł	75 c.
Kurs korony w c. k. kasach	13 zł.	50 c.

KRONIKA.

(Chełchowski †.) Donoszą nam z Kowna o śmierci Chełchowskiego, dyrektora trupy prowincyonalnej, która w ostatnich czasach w tem mieście bawiła. S. p. Chełchowski, kiedyś entreprener truppy w Krakowie, następnie przez lat kilka we Lwowie, dopóki teatr tameczny nie przeszedł pod dzisiejszą administracyę, był jednym z najczynniejszych i najzręczniejszych dyrektorów prowincyonalnych. Na rok przed śmiercią choroba ciężka nie pozwalała mu rozwijać tej zabiegłości, która mu długo wielkie stosunkowo powodzenie zapewniała; trupa jego rozeszła się, niektórzy artyści wstąpili do teatru Wileńskiego, inni się rozjechali. S. p. Chełchowski uważanym był za jednego z najlepszych instruktorów w swej sztuce, jakkolwiek jako aktor nigdy wysokiego stanowiska nie zajmował. Przeczuwał on i odgadywał zdolność, a w dobrze zrozumianym własnym interesie starał się ją rozwijać. Pod tym względem artyści pracujący z nim oddawać mu zwykli wielkie pochwały. U niego to pierwsze kroki w swym zawodzie stawiał Józef Komorowski; Chełchowski odgadł go zupełnie i pomimo zarzutów początkowo słusznie grze Komorowskiego robionych, przepowiadał mu wielką artystyczną przyszłość. Przepowiednie te sprawdziły się w znacznej części: śmierć przedwczesna nie pozwoliła na spełnienie reszty przepowiedni; Komorowski zszedł ze sceny wówczas, gdy talent jego już prawie dojrzały jeszcze się rozwijał. Chełchowski mówił o nim zawsze: „Człowiek ten będzie szedł powoli zrazu, ale zajdzie bardzo daleko, a może prześcignąć wszystkich. PP. Królikowski, Chomanowski, Rychter i Chomiński także w tej trupie zawód swój rozpoczynali. Tej trupie tylu ludzi z talentem, lub pożytecznych scena warszawska jest winna. Być może, iż nie tyle instrukcye dyrektora, jak owa bystrość sądu, rzadki i szczęśliwy rzut oka pozwalający odkryć zdolność w niewyrobionym jeszcze debiutancie, widzący brylant przez powłokę grubej skorupy przyczyniały się do tego. W ostatnich latach Chełchowski nie był tak szczęśliwym: artyści stronili nieco od niego, z powodu stosunków osobistych z dyrekcyą; w każdym razie, chociażby scena winna mu była te kilka tylko wyliczonych talentów, już się jej dobrze zasłużył.

(Bliższe szczegóły zgonu Scribego) podaje „Constitutionnel": „Zrana czuł się cokolwiek chorym, i kazał przywołać swego lekarza. Doktor nie widząc żadnego niebezpieczeństwa nakłonił go do śniadania, i dozwolił mu wyjść z domu. Po śniadaniu około godziny 12tej wyszedł istotnie Scribe z domu swego przy ulicy Pignale i udał się na ulicę de la Bruyère; tu wziął dorożkę i kazał woźnicy jechać spiesznie na ulicę de Bruxelles. Stanąwszy przed oznaczonym domem otworzył woźnica dorożkę, ale Scribe był już nieżywy. Woźnica znał go, i przeto odwiózł zaraz napowrót do jego mieszkania. Scribe miał już do 70 lat, ale wydawał się o wiele młodszym, i jego żywość fizyczna i moralna nie zapowiadała wcale takiej katastrofy.

(List Abd-el Kadera.) Pani Desuvix de Vergnes posłała niedawno Abd-el-Kaderowi bardzo pochlebny poemat, na co otrzymała od niego następującą odpowiedź:

„Cześć Bogu! Chwila, w której otrzymaliśmy Twoje wonne pismo, była dla nas bardzo szczęśliwa. Już sam list Twój walczy o blask ze słońcem, rubinami i perłami, a cóż dopiero Twoje rymy, któremi wieszczko namaściłaś „Syryę". Są one godne podziwienia: pięknie pomyślane, jak Twoja dusza, czystej formy, jakiem musi być Twoje ciało. Panegirzystów jest dosyć, ale nie serc takich, jak Twoje.

„Powiadasz, że byłem podporą waszych synów, waszych ojców; ale Twój lud poz stanie zawsze wielkim.

„Bądź przekonaną niewiasto, że Twój szacunek i przyjaźń odpłacimy Ci z lichwą, i słuchaj, prosimy Cię, abyś nie śpiewała o nas.

„Pozdrawia Cię nędzarz w obec swego Boga, najbogatszego władcy.

Abd-el-Kader, syn Machi-Eddina."

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.*

Z c. k. galic. drukarni rządowej.

BILANS

Galicyjskiego stanowego Towarzystwa Kredytowego

Za II półrocze 1860.

Z Dyrekcyi gal. stan. Towarzystwa Kredytowego.

Lwów dnia 31 Grudnia 1860.

Kazimierz Hr. Krasicki
Prezydujący.

LWÓW,

W DRUKARNI ZAKŁADU NARODOWEGO IMIENIA OSSOLIŃSKICH

1860.

A. Fundusz

	Pojedynczo Mon. konw. zł.	kr.	Razem Mon. konw. zł.	kr.
***a.* Pożyczki hypoteczne:**				
Stan pożyczek hypotecznych z końcem Czerwca 1860	12.540.350	2		
Na II. półrocze 1860 zabezpieczono i wydano	819 700	.	13.360.050	2
Z tego umorzono: ratami według planu umorzenia	118.142	8		
spłatami nad plan umorzenia gotówką	183	54		
« « « listami zastawnemi	39.500	.	157.826	2
Pozostało z końcem tego półrocza na dobrach hypotecznych	.	.	13.202.224	.
w kasie gotowizną	.	.	76	
Razem	.	.	13.202.300	.
Od zaprowadzenia Towarzystwa Kredytowego w roku 1843 po koniec II półrocza b. r. wypożyczono na hypotekę dóbr ziemskich	.	.	16.427.100	.
Spłacono zaś z nich: według planu gotowizną	2.367.213	15		
nad plan spłatami dobrowolnemi gotówką	89.962	45		
« « « « listami zastawnemi	767.700	.	3.224.876	.
Pozostała na hypotekach summa powyższa	.	.	13.202.224	.
a w kasie kwota od losowania pozostała		.	76	.
Summa ze stanem ważnych listów zastawnych zgodna	.	.	13.202.300	.
***b.* Kwota umarzająca:**				
Od losowania za I. półrocze 1860 pozostała ilość	49	58		
Za II półrocze 1860 przypadło na umorzenie kapitału	118.326	2	118.376	.
Z tego przeznaczono do losowania	.	.	118.300	.
Zostało na I. półrocze 1861 w kasie	.	.	76	.
Od istnienia Towarzystwa Kredytowego spłacono na umorzenie pożyczek hypotecznych według planu gotowizną	2.367.213	15		
nad plan «	89.962	45	2.457.176	.
Przeznaczono zaś do losowania po koniec tego półrocza	.	.	2.457.100	.
Została w kasie ilość powyższa	.	.	76	.
***c.* Odsetki od pożyczek hypotecznych i za kupony.**				
Na prowizye przypadło z spłat ratalnych za II. półrocze 1860	.	.	267.210	54
Za kupony od ważnych listów zastawnych w obiegu będących należy się zaś	.	.	267.202	.
Przewyżka z ułamków powstała	.	.	8	54
przeszła według §. 24 ustaw na fundusz rezerwowy.				
Za cały czas bytu Towarzystwa Kredyt. wynoszą odsetki od pożyczek hypotecznych	.	.	7.909.907	52
Prowizya zaś za przypadłe kupony	.	.	7.909.710	.
Zyskał więc fundusz rezerwowy ogółem	.	.	197	52

umarzający.

	Sztuki listów zastawnych po 10000	5000	1000	500	100	Pojedynczo M. konw. złr.	Razem Mon. konw. złr.	kr.
***d.* Emisya listów zastawnych:**								
Z końcem Czerwca 1860 było listów zastawnych w obiegu	154	251	7149	3286	9534	12.540.400		
W tem półroczu wydano:								
Na nowe pożyczki	19	58	225	190	217	819.700		
W skutek przepisania dawniejszych	.	.	2	20	51	17 100		
Razem	173	309	7374	3496	9802	.	13 377.200	
Ściągnięto w tem półroczu z obiegu:								
Losowaniem	1	3	68	32	93	118.300		
Spłatą nad plan umorzenia na pożyczki hypoteczne	1	2	15	5	20	39.500		
Przepisaniem	1	1	2	.	1	17.100		
Razem	3	6	85	37	114	.	174.900	.
Zostało z końcem tego półrocza ważnych listów zastawnych	170	303	7289	3459	9688	.	13.202.300	.
Od zaprowadzenia Towarzystwa Kredytowego do końca Grudnia 1860 puszczono listów zastawnych w obieg, ogółem	324	487	10675	4491	12201	.	19.815.600	.
Ściągnięto z obiegu:								
Losowaniem	16	64	1486	624	1791	2.457.100		
Spłatą pożyczek hypotecznych . . .	12	23	447	105	332	767.700		
Przepisaniem	126	97	1451	296	387	3 382.700		
Amortyzowaniem	.	.	2	7	5	5.800		
Razem	154	184	3386	1032	2513	.	6.613 300	.
Pozostało w obiegu jak wyżej . . .	170	303	7289	3459	9688	.	13.202.300	.
I ta ilość jest zupełnie równa ze stanem pożyczek hypotecznych, obok wykazanych, w myśl statutu Towarzystwa kredytowego §. 15 i 88.								
Wartość hypotek 1275 obliczona podług zasad dotąd w używaniu będących wynosi	.	.	.	.	.	.	51.143.547	46

a. Wynikłość zarządu w II. półroczu 1860.

	Pojedynczo Austr. Wal. zł.	kr.	Razem Austr. Wal. zł.	kr.
Przychody:				
Z opłat za wygotowanie listów zastawnych	429	45		
Z obrotu własnych listów zastawnych i innych effektów	3.537	75		
Prowizyi z pożyczek na zastawy	6.538	25		
« od listów zastawnych	13.703	60		
« « innych effektów	2.040	27		
« za zwłokę	1.432	03		
« « eskontowanie	589	56		
Czynszów z gmachu Towarzystwa kredytowego	3.722	30		
Z należytości bankowych	88	91		
Z ułamków we funduszu umarzającym	8	99$^5/_{10}$		
Nadzwyczajne wpływy	48	75		
Z podwyższenia wartości narzędzi i sprzętów	222	86$^5/_{10}$		
Otrzymane z funduszu Ułanów na fundusz zakładowy	73.074	26	107.457	21
Wydatki:				
Płace Dyrektorów, urzędników i sług	10.527	50		
Diurny	2.877	50		
Pensya wdowy po urzędniku	175	25		
Zasiłki i wsparcia	162			
Potrzeby kancelaryjne	1.789	30		
Stęple do kuponów i koszta pocztowe	2.587	23$^5/_{10}$		
Czynsz najmu ubikacyj dla Towarzystwa kredytowego	30			
Koszta druku wygotowania listów zastawnych	4.153	29		
Podatki z domu i jego utrzymanie	2.260	76$^5/_{10}$		
Podatek dochodowy od własnych funduszów	1.096	32$^5/_{10}$	25.458	96$^5/_{10}$
Okazuje się czysta przewyżka	.	.	81.978	24$^5/_{10}$
mianowicie:				
Czysty zysk za II. półrocze 1860	8.903	98$^5/_{10}$		
Przybytek wyż wymieniony na fundusz zakładowy	73.074	26		
	81.978	24$^5/_{10}$		

	Pojedynczo Austr. Wal. zł.	kr.	Razem Austr. Wal. zł.	kr.
b. Stan majątku.				
Majątek Towarzystwa kredytowego wynosił z końcem I. półrocza 1860 . .	866.917	32		
Do tego uboczna przewyżka z tego półrocza	81.978	$24^5/_{10}$		
Okazuje się stan majątku z dniem 31 Grudnia 1860	.	.	948.895	$56^5/_{10}$
a ten wynika następnie:				
Stan czynny:				
W gotowiźnie	5.222	77		
W listach zastawnych podług wartości imiennej	736.160			
W assygnacyach kasy centralnej i innych effektach	70.367	50		
Wartość realności podług kosztu	178.259	19		
〃 sprzętów i narzędzi	10.435	46		
W wierzytelnościach, a to: pożyczek na zastawach	354.828	30		
u domów handlowych	128.690	39		
innych danych zaliczek	9.967	48		
zaległych prowizyi	1.086	20		
〃 czynszów z realności	210	.		
〃 rat funduszu umarzającego . .	27.181	$20^5/_{10}$		
〃 należytości za wygotow. list. zast.	75	25	1.522.483	$94^5/_{10}$
Stan dłużny:				
Nieodebranych prowizyi za kupony	320.457	90		
Zaległych kapitałów za wylosowane listy zastawne	143.220	.		
Wypłaty rat na przyszły rachunek	28.920	$17^5/_{10}$		
Pozostała od losowania kwota umarzająca niżej 100 złr.	79	80		
Zaległych płac	151	25		
Domom handlowym	74.586	$09^5/_{10}$		
Innych, różnym należących się zaliczeń	4.966	85		
Depozytów w gotowiźnie w reszcie kasowej zawartych	1.226	33	573.588	38
Czysty stan majątkowy jak wyżej	.	.	948.895	$56^5/_{10}$
Otrzymany fundusz zakładowy wynosił	.	.	546.701	81
Ogół pomnożenia majątku od założenia Towarzystwa kredytowego	.	.	402.193	$75^5/_{10}$

	Pojedynczo Wal. Austr. zł.	kr.	Razem Austr. Wal. zł.	kr.
***c.* Obrot własnych effektów w wartości imiennej.**				
Listy zastawne:				
Z końcem zeszłego półrocza było w zapasie	.	.	694.900	.
W tem półroczu przykupiono	363.400	.		
« « sprzedano zaś	357.000	.		
Zatem przybyło	.	.	6.400	.
Zapas z końcem półrocza wynosi więc	.	.	701.300	.
Inne effekta:				
Z końcem przeszłego półrocza było w zapasie	.	.	95.500	.
W tem półroczu przybyło	100.500	.		
« « ubyło	126.250	.		
Ubyło więc	.	.	25.750	.
Pozostało w kasie	.	.	69.750	.
***d.* Pożyczki na zastawach w gotowiźnie.**				
Z końcem przeszłego półrocza było na zastawach	.	.	265.183	50
W tem półroczu rozdano	264.984	14		
Zwrócono zaś	175.339	14		
Przybyło więc	.	.	89.645	.
Z końcem tego półrocza było na zastawach	.	.	354.828	50
***C.* Cudze depozyta.**				
W effektach wartości imiennej:				
Z końcem przeszłego półrocza było w zachowaniu	.	.	851.350	.
W tem półroczu przybyło	1.140 250	.		
« « odebrano	1.010 550	.		
Pomnożyły się o	.	.	129.700	.
Z końcem tego półrocza pozostało w zachowaniu	.	.	981.050	.
mianowicie: pożyczek w listach zastawnych	23.700	.		
zastawów na pożyczki w listach zastawnych	503.600	.		
« « « « obligacyach	292.750	.		
kaucyi	2.800	.		
listów zastawnych do przepisania złożonych	.	.		
innych depozytów dla zabezpieczenia Towarz. kred. w list. zast.	7.400	.		
« « « « w obligacyach	150.900	.	981.050	.
W gotowiźnie	.	.	1.226	33
Ogółem	.	.	982.276	33

D. Ogólny ruch kasowy.

	W gotowiźnie Wal. Austr. zł.	kr.	W efektach w wartości nominalnej zł.	kr.
Zapas kasowy z końcem Czerwca 1860	27.198	74 5/10	1.603.550	.
W tem półroczu wpłynęło	1.133.972	62	1 664.650	.
Summa wpływów	1.161.171	36 5/10	3.268.200	.
Wypłaty czyniły	1.155.948	59 5/10	1.558.300	.
Reszta kasowa z końcem Grudnia 1860.	5.222	77	1.709.900	.

Wykaz

przychodów i wydatków gal. stan. Towarzystwa kred. od jego istnienia t. j. od roku 1845 aż do końca Grudnia 1860; przeistoczonych na Walutę Austryacką.

W roku	Przychody: Dodatku na zarząd W. A. zł.	kr.	Należytości za wygotowanie listów zastawn. W. A. zł.	kr.	Prowizyi zwłoki z powodu uchybienia rat W. A. zł.	kr.	Z obrotu majątku W. A. zł.	kr.	Ogółem W. A. zł.	kr.	Wydatki na zarząd W. A. zł.	kr.	Czysta przewyżka W. A. zł.	kr.	Stan czynnych pożyczek półr.	Mon. konw. zł.
1843	2.837	88 75/100	1.253		.		11.894	85 5/10	15.985	74 25/100	15.564	26 5/10	621	47 75/100	(1 (2	513.500 1.648.900
1844	8.363	11 5/10	1.762	7 5/10	4	30 5/10	24.973	88 25/100	35.103	37 75/00	14.500	11 25/100	20.805	26 5/10	(1 (2	2.699.000 3.672.900
1845	13.047	3 75/100	1.392	30	16	78 25/100	19.573	61	34.029	73	22.008	1 25/100	12.021	71 75/100	(1 (2	4.502.900 5.437.700
1846	17.469	24	1.361	32 5/10	49	22 75/100	23.518	32	42 598	11 25/100	26.959	76 5/10	15.438	34 75/100	(1 (2	6.277.500 7.032.600
1847	21.305	41 5/10	1.226	92 5/10	157	41 25/100	30.609	30 25/100	53.299	5 5/10	24.722	93 75/100	28.576	11 75/100	(1 (2	7.750.500 8.453.300
1848	24.405	17 75/100	912	10	456	41 75/100	32.653	77 25/100	58.405	46 75/100	28 517	77 25/100	29.887	69 5/10	(1 (2	9.136.900 9.448.700
1849	27.156	2 25/100	1.454	25	876	29 5/10	30.911	53 25/100	60.398	10	30.875	81 5/10	29.522	28 5/10	(1 (2	9.996.200 10.554.200
1850	32 122	12 5/10	1.058	75	1.218	49	38.193	76 75/100	72.593	13 25/100	35.611	60 75/100	38.981	52 5/10	(1 (2	11.019.200 11.593.400
1851	20.514	21 75/100	1.148	17 5/10	2.145	53 5/10	33.128	76	56.936	68 75/100	34.771	43 75/100	22.165	25	(1 (2	11.905.700 12.135.800
1852	12 955	79 75/100	293	82 5/10	3.255	51 5/10	26.205	10	42 708	3 75/100	51.260	74 5/10	11.447	29 25/100	(1 (2	12.261.700 12.118.600
1853	12 998	5/10	497	87 5/10	3.802	24 25/100	45 898	27	63.106	39 25/100	35.185	74 5/10	27.920	64 75/100	(1 (2	12,251.500 12 628.600
1854	13.846	40 25/100	417	37 5/10	4.019	26	36·646	61 5/10	54.929	65 25/100	35.975	51 5/10	20.956	55 75/100	(1 (2	12 718.300 12.877.400
1855	13.460	5 5/10	218	75	4.945	1 5/10	45.091	65 5/10	63.715	47 5/10	37.596	14 75/100	26.117	32 75/100	(1 (2	13.007.900 13.057.700
1856	13.176	45	278	95	4.214	77	42.898	43 25/100	60.568	60 25/00	38.450	6 75/100	22.118	55 5/10	(1 (2	13.097.800 13.377.800
1857	—	.	138	42 5/10	3.719	97 5/10	69.952	45 25/00	73.810	85 25/100	41.252	98 25/100	32.557	87	(1 (2	13.429.900 13.400.700
1858	—	.	203	.	3.577	52 5/10	49.459	79 5/10	53 240	32	38.441	43 25/100	14.798	88 75/100	(1 (2	13.488.600 13.477.400
1859	—	.	686	35	3.405	58	67 834	8 75/100	71.926	1 75/100	44.962	5	26.965	96 75/100	(1 (2	13.573.000 14.179.600
1860	—	.	1.082	20	3.256	07	68.577	33 5/10	72.915	60 5/10	51.620	39 5/10	21.295	21	(1 (2	14.758.200 15.507.500
Summa	233.652	94 75/100	15385	65	39118	21 75/100	697.911	54 5/10	986.068	36	583,874	60 5/10	402.193	75 5/10		
											Fundusz zakładowy wynosił		546.701	81		
											Stan majątku z końcem Grudnia 1860		948.895	56 5/10		

Wykaz

wydanych po koniec II półrocza 1860 pożyczek i kwot na umorzenie tychże przypadłych; tudzież zaległych rat z końcem 18

w Monecie konwencyjnej.

na hypoteki obwodu	wydano pożyczek		Z tych przypadło i spłacono						Temi spłatami umorzono całkowicie		Reszta długu			Zaległe raty z końcem Gru 1860*)	
			według planu umorzenia		nad plan umorzenia		Razem								
	ilość	złr.	złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.	pożycz.	złr.	pożycz.	złr.	kr.	ilość	złr.
Brzeżańskiego	122	1.810.100	248.066	49	38.644	25	286.711	14	4	19.300	118	1.525.388	46	17	7.250
Czortkowskiego	88	1.367.500	202.846	1	143.101	18	345.947	19	4	160.300	84	1.021.553	41	2	1.257
Kołomyjskiego	47	487.500	68.704	50	1.400	.	70.104	50	.	.	47	417.395	10	.	.
Krakowskiego	90	718.900	89.595	44	85.002	50	174.598	34	3	65.100	87	554.501	26	11	1.562
Lwowskiego	32	483.400	53.566	27	184.912	46	238.479	13	6	188 300	26	244.920	47	1	525
Przemyskiego	133	1.590.500	212.480	40	45.017	43	257.498	23	4	44.700	129	1.333.001	37	11	2.800
Rzeszowskiego	67	1.057.400	189.203	26	18.942	41	208.146	7	.	.	67	849.245	55	4	452
Samborskiego	61	805.900	92 953	57	19.395	25	112.349	22	3	20.000	58	693.550	38	5	662
Sandeckiego	50	441.500	63.041	44	19.350	28	82.392	12	1	8.800	49	358.907	48	7	600
Sanockiego	140	1.182.500	200.330	13	40.677	37	241.007	50	2	13.700	138	941.492	10	29	3.970
Stanisławowsk.	55	608.700	73.413	49	59.656	7	133.069	56	4	42.100	51	475.630	4	2	467
Stryjskiego	45	605.200	94.130	30	30.960	49	125.091	19	2	53.100	41	480.108	41	2	114
Tarnopolskiego	82	1 345 300	185.944	9	5.000		190.944	9	1	4.700	81	1.154.555	51	1	307
Tarnowskiego	122	1.128 500	198.213	3	80.607	51	278.820	54	3	67.900	119	849.679	26	12	2.859
Złoczowskiego	97	1.659.900	185.783	27	43.542	.	229.325	27	4	49.700	93	1.430.574	33	2	595
Żółkiewskiego	87	1.154.500	212 415	.	38.565	18	250.980	18	7	40.100	80	883.519	42	3	488
Summa	1316	16.427.100	2 570.489	49	854.776	58	3 225.266	47	48	757.800	1268	13.201.833	13	109	25.875

*) Między pozostałemi ratami, 109 dóbr w sumie 25.873 złr. 41 kr. mk. jest 4 hypotek, które z 22 ratami łącznie 7.263 złr. 51 kr. mk. zalegały i które z tego powodu, stosownie do §. 63 ustaw wypowiedziane zostały; mianowicie: Strzeliska w Brzeżańskim, Brzczawa w Sanockim, Bukowiec w Sanockim i Rozbórz w Przemyskim

Z wydziału rachunkowego gal. stan. Towarzystwa Kredytowego.

Lwów, dnia 31 Grudnia 1860.

Sylwester Wolski
Buchhalter.